

5.5.2025

Valtionhallinnon kehittämisosasto
Finanssineuvos Ari Holopainen

Valtion virkamieseettisen neuvottelukunnan asettaminen

Tausta

Valtion virkamieseettisestä neuvottelukunnasta säädetään valtion virkamieslaissa (750/1994). Neuvottelukunta toimii valtiovarainministeriön yhteydessä, ja sen tehtävänä on käsitellä virkamiesetiikkaan liittyviä asioita ja antaa valtion virastojen pyynnöstä lausuntoja virkamieseettisistä kysymyksistä. Neuvottelukunta on toiminnassaan riippumaton. Valtioneuvosto asettaa neuvottelukunnan valtiovarainministeriön esityksestä neljäksi vuodeksi kerrallaan.

Neuvottelukunnan kokoonpanosta sekä sen tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella valtion virkamieseettisestä neuvottelukunnasta (353/2019).

Valtionhallinnon viranomaisten ja valtion virkamiesten toiminnan korkea eettinen taso on tärkeää valtiota kohtaan tunnetun luottamuksen kannalta. Hallinnon eettisyyteen ja virkamiesetiikkaan liittyvät kysymykset nousevat säännöllisesti esille eri yhteyksissä.

Ehdotus ja sen perustelut

Valtion virkamieseettisestä neuvottelukunnasta annetun valtioneuvoston asetuksen mukaan neuvottelukunnalla on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä tarpeellinen määrä muita jäseniä, kuitenkin enintään kymmenen. Neuvottelukunnan jäseniksi tulee valita henkilöitä, joilla on monipuolinen näkemys yhteiskunnasta ja syvälinen käsitys viranomaistoiminnasta.

Neuvottelukuntaan ehdotetaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi kahdeksaa muuta jäsentä. Neuvottelukunnan jäseniksi ehdotetaan henkilöitä, joilla on monipuolinen näkemys yhteiskunnasta ja syvälinen käsitys viranomaistoiminnasta. Neuvottelukunnan kokoonpano pitää sisällään julkisoikeuden osaamisen, akateemisen tutkimuksen, valtioneuvoston ja pääjohtajakunnan edustuksen, mediaa ja korruptionvastaista työtä koskevaa asiantuntemusta sekä työmarkkinaosaamista.

Neuvottelukunnalle nimetään kaksi sihteerä, joista yhden nimeää valtiovarainministeriö ja yhden valtioneuvoston kanslia. Jälkimmäinen on sihteerinä erityisesti ministereitä, valtiosihteereitä ja ministerin erityisavustajia koskevan neuvottelukunnan tehtävän osalta. Lisäksi neuvottelukunta voi tarvittaessa kutsua ulkopuolisia asiantuntijoita avukseen toimikaudekseen tai rajoitetuksi ajaksi.

Neuvottelukunta ehdotetaan asetettavaksi toimikaudeksi 1.6.2025–31.5.2029.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986, jäljempänä *tasa-arvolaki*) 4 a §:n mukaan valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä tulee olla sekä naisia että miehiä

kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu. Organisaatioita pyydettiin nimeämispyyntöissä mahdollisuuksien mukaan ehdottamaan sekä nais- että miesehdokkaan. Tehty neuvottelukunnan kokoonpanoehdotus on tasa-arvolain mukainen (5 naista, 5 miestä).

Toimivalta

Valtioneuvoston toimivalta asettaa valtion virkamieseettinen neuvottelukunta perustuu valtion virkamieslain 68 §:ään sekä valtioneuvoston ohjesäännön (262/2003) 3 §:n 20 kohtaan.